

Forslag til Inatsisartutbeslutning om Naalakkersuisut pålægges til FM2020, at fremlægge en handlingsplan om eksport af sand

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluk Heilmann, Atassut)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Råstoffer og Arbejdsmarked)

1. behandling

Indledningsvis vil Naalakkersuisut takke medlem af Inatsisartut Aqqaluk Heilmann fra Atassut for beslutningsforslaget.

Naalakkersuisut har fokus på mulighederne for kommerciel udnyttelse af forekomster af finkornede glaciale aflejringer i form af bl.a. sand og gletsjermel, der er resultatet af indlandsisen nedknusning af fjeldet uden brug af maskiner og uden CO₂-aftryk.

Udvinning af sand i Grønland er ikke kun et fremtidsscenario men en igangværende råstofaktivitet. I henhold til råstoflovens § 47 godkender Naalakkersuisut allerede, at virksomheder, som producerer og leverer beton, betonvarer samt grus, sten og lignende mineraler til brug i Grønland som vej- og byggematerialer, foretager indsamling af bl.a. sand.

I henhold til Råstoflovens § 46 kan Naalakkersuisut desuden godkende, at kommuner foretager tilsvarende aktiviteter mhp. anvendelse i Grønland. I begge tilfælde kan udnyttelsen gennemføres uden krav om bl.a. udnyttelsestilladelse, men udnyttelsen skal foretages forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø.

Et projekt, der udvinder sand mhp. eksport, skal leve op de samme krav som et almindeligt mineralprojekt. Dette indebærer krav om udnyttelsestilladelse og betaling af royalty, godkendelse af udnyttelses- og nedlukningsplaner, deponering af sikkerhedsstillelse, aktivitetsgodkendelser, godkendelse af Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM), godkendelse af Vurdering af Samfundsmæssig Bæredygtighed (VSB), offentlige høringer, udarbejdelse af hvidbøger samt indgåelse af en 'Impact Benefit Agreement' (IBA).

Det kan oplyses, at private aktører allerede har vist en vis interesse for udvinning af finkornede glaciale aflejringer; og som hovedregel er det Naalakkersuisut politik, at mineralprojekter i Grønland i videst mulig omfang baseres på private investeringer og risici uden inddragelse af skattekrone.

I samarbejde med De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) gennemfører Naalakkersuisut indledende vurderinger af mulighederne for fremtidige mineralprojekter. Naalakkersuisut ønsker på den baggrund at undersøge mulighederne for at udvinde finkornede glaciale aflejringer som fx sand. En undersøgelsen kan fx indeholde forhold vedr. geologi, udvindingsmetoder, transportomkostninger og lønsomheden

ved udvinding og eksport af sand. Endvidere finder Naalakkersuisut det relevant, at en undersøgelse indeholder en beskrivelse af alle relevante miljømæssige forhold og bestemmelser.

Naalakkersuisut må imidlertid påpege, at arbejdet med at udarbejde en handlingsplan vedr. udvinding og eksport af sand ikke kan igangsættes i indeværende år, hvilket er krævet, hvis handlingsplanen skal færdiggøres til FM2020. Dette skyldes, at de nødvendige ressourcer allerede er allokeret til andre projekter for 2019. Naalakkersuisut ønsker derimod at planlægge og budgettere for udarbejdelsen af en handlingsplan med start i 2020 og med færdiggørelse til EM2020.

Naalakkersuisut indstiller på dette grundlag, at Inatsisartut ikke tilslutter sig forslaget i den foreliggende form.

Naalakkersuisut fremsætter i stedet følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til EM2020, at udarbejde en handlingsplan vedr. potentialet for udvinding og eksport af sand.